

Rana Kelleci • 30 Eyl 2020 • 6 dakikada okunur

Bir araya gelme ve dayanışma

2014'ten bu yana sanatçıların ve sanatçı gruplarının ev ve atölyelerini ziyarete açtıkları Açık Stüdyo Günleri bu sene 2-4 Ekim'de yedinci kez gerçekleşiyor. Başlangıcından beri gönüllülük esasıyla yürütülen ve sanatçı ile izleyici arasında organik diyaloglara alan açan bu etkinliği kurucusu ve koordinatörü Deniz Beşer ile konuştuk

Röportaj: Rana Kelleci

Gözde Mimiko Türkkan

Sanatçıların çalışma alanlarını üç gün boyunca ziyarete açtıkları bir etkinlik olarak Açık Stüdyo Günleri geçtiğimiz altı sene içinde eminim pek çok karşılaşmaya sahne olmuştur. Seninle kalan, gülümsemeyle hatırladığın bir anıyı paylaşarak başlayalım mı?

2016 senesinde Açık Stüdyo Günleri'nde Güçlü Öztekin, Güney Terkol ve Mert Öztekin'den oluşan sanatçı kolektifi Ha Za Vu Zu'nun atölyesinde bir parti gerçekleşmişti. Ha Za Vu Zu'nun performansını izlemeye gelen ziyaretçilerimiz arasında beklenmedik misafir olarak mekân tefiti yapmaya gelen polisler vardı. Kalabalık kitleyi ve binanın dışından gelen sesleri takip eden polisler mekânda bir kontrol yapmak istemiş ve bizden müziğin sesini kısmamızı talep etmişlerdi. Sonrasında polislerle dostane bir diyalog kurunca birinin çocukluk hayalinin davul çalmak olduğunu ama bunu hiç gerçekleştirememiş olduğunu öğrendik. Sonra o polis arkadaş davulun başına davet etmiş ve onun Ha Za Vu Zu ile çalışmasını sağlamıştık. Hakikaten oldukça absürt ve komik bir anımızdır bu.

Bu sene Açık Stüdyo Günleri 7. kez gerçekleşecek. 2014 senesine dönelim, ASG fikri nasıl ortaya çıktı? Nasıl bir ihtiyaç veya arzu vardı?

Açık Stüdyo Günleri öncesinde kendi ev-atölyemde *Evde DeYorum* adı altında konser ve film gösterimleri organize ediyordum. Gelen olumlu geri dönüşler kişisel olarak açık atölye mantalitesi doğrultusunda çalışabileceğimi gösterdi. Bu projeyi 2014 yılında Julianne Saupe ile birlikte organize etmeye başladım, 2016 yılından beri ise koordinasyonunu tek başıma sürdürüyorum. İlk başlarda Vivana'da organize edilen açık atölye etkinliklerini ziyaret etmenin bize çok ilham verdiğini söyleyebilirim. Aslında dünyanın birçok şehrinde ve benim de 5 senedir yaşadığım Avusturya'da uzun yıllardır bu tarz oluşumlar organize ediliyor. Bu formatta bir etkinliğin Türkiye'de gerçekleştirilmediğini ve bunun bağımsız sanata bir katkı sunabileceğini fark ettik ve harekete geçip Açık Stüdyo Günleri'nin ana yapısını oluşturmaya, sanatçılar için açık çağrılar yapmaya başladık. Sanatçı ve ziyaretçilerin etkinliğe ilgi göstermesi sonucu proje her sene tekrarlanan bir hale evrildi. Başlangıcından beri en büyük hedeflerimizden biri bağımsız sanatın görünürlüğünü ön plana taşımaktır.

Ayrıca galeri veya diğer kurumların çatısı altında olmadan otonom bir yapıyı senede 3 günliğüne de olsa deneyimleyebilmek ve çalışmalarımızı işin mutfağında yani atölyelerimizde göstermek bu projeye devam etmekteki en büyük motivasyonumuz. Burada kendi ekosistemini kurmaya çalışan ve yeni önermesi olan sanatçı ve sanatçı gruplarını bir araya getirmeye çalışıyoruz. Açık Stüdyo Günleri'nin sürdürülebilirlik yapısı atölyelerin bir araya gelmesi ve dayanışması üzerine kurulu. Sanatçıların alternatif sergi mekânı olarak kendi ev, atölye ve alanlarını kullanmasının ziyaretçi ve sanatçı arasında daha anlamlı ve samimi bir diyalog sağlayacağına inanıyorum, ziyaretçilerin normalde ziyarete açık olmayan çalışma ortamlarına misafir olması fikrinin de bana ve sanatçı arkadaşlarımıza cazip geldiğini söyleyebilirim.

Solda: Deniz Onlu & Serdar Akpınar
Sagda: Seda Yakupoglu

Geçtiğimiz altı seneyi nasıl değerlendirirsin? Motivasyonlarınız, beklentileriniz, organizasyonun kendisi nasıl değişti, nasıl gelişti?

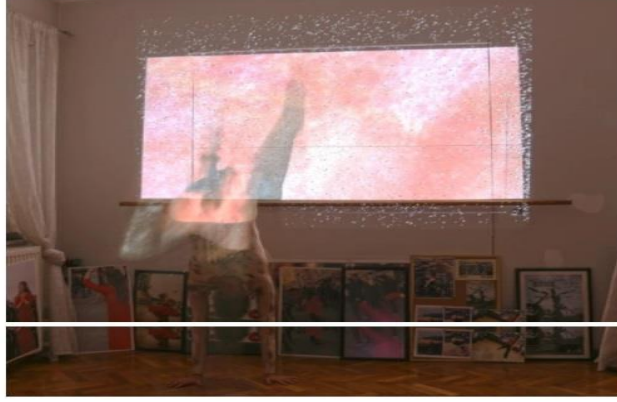
Açık Stüdyo Günleri, 2014'den bu yana toplamda 281 farklı sanatçı ve 178 atölyeye ev sahipliği yaptı, birçok ziyaretçi ağırladı. Farklı yaş grupları ve kesimlerden ziyaretçi ve sanatçıları kucaklayan samimi bir girişim olarak devam etti. Gelen olumlu ilgiye her zaman bizi gelecek için motive ediyor. Ev ve atölyesinde sergi açan sanatçıların sayısının arttığını gözlemlemekten keyif aldığımız söyleyebilirim. 2014 öncesine dek Türkiye'de bu format ve kapsamda açık atölye etkinliği gerçekleşmemiştir. Bu açığı biraz da olsa kapattığımız için mutluyuz. Ayrıca şu an itibarıyla Açık Stüdyo Günleri Türkiye'nin en kapsamlı sanat atölyeleri organizasyonu olarak tekelleşen sanat dünyasına bir alternatif sunuyor ve bağımsız, sponsorsuz olarak devam ediyor. Fakat gelecek seneler için işbirlikleri ve sponsorluklara açığız.

Ev ve atölyelerin bilindik galeri mekânının dışında olması İstanbul'un sanat galerilerinde karşılaşamayacağımız türden bir samimiyeti sağlıyor. Tüm sanatçı arkadaşlarımız sanat profesyonelleriyle ve ziyaretçilerle kolaylıkla iletişime geçip bir ağ oluşturabiliyorlar. Bunun dışında komşu olmalarına rağmen birbirlerinin atölyesini bilmeyen sanatçıların bu etkinlik sayesinde birbirleriyle iletişime geçmesi ve yeni dostlukların oluşması aldığımız olumlu geri dönüşlerden biri.

Pandeminin getirdiği daralma ve durgunlaşma birçok oluşumu ekonomik sürdürülebilirlik konusunu yeniden düşünmek durumunda bıraktı. ASG, altı yıldır sponsorsuz, katılımcı sanatçıların, ekibin ve gönüllülerin katkılarıyla hayata geçirilebiliyor. Bu iş birliğine dayalı yapıyı biraz açar mısın?

Açık Stüdyo Günleri'nin sürdürülebilirlik yapısı atölyelerin bu organizasyona inanıp destek vermesi ile sağlanıyor. Katılan atölyeler, harita, poster ve el ilanlarının baskı giderlerini imcece usulüyle çözüyor. Bol sponsorlu ve partnerli bazı sergilerin büyük bütçeleri olabiliyorken biz oldukça kısıtlı bir bütçe ile maksimum sonuç almaya çalışıyoruz. Böylesine ufak bir bütçeyle proje gerçekleştirme durumunda ise bizlerin gönüllü iş gücü ve özverişi ön plana çıkıyor.

Bunun dışında Juliane Saupe, Viyana'da bir çağdaş sanat müzesinde sergi yöneticisi olarak çalışıyor ve yoğunluğundan dolayı artık 5 senedir ASG'de olmadı için etkinliğin tüm yükü ve koordinasyonunu ben almış durumdayım. Kendi üretimlerime ara verip gönüllü olarak 3-4 ay neredeyse tam zamanlı olarak emek harcıyorum. Etkinliğe 10-15 gün kala gönüllü arkadaşlarımızın desteği sayesinde 6 senedir bu samimi etkinlik devam ediyor.

Gonca Gümüşayak

Dayanışma ve paylaşma kavramları senin için/ASG ekibi için ne ifade ediyor?

Dayanışma kültürüne dair bir gereksinimimiz olduğunu düşünüyorum. Birlikten kuvvetin doğduğuna tam anlamıyla inanıyorum. Politik ve ekonomik tüm engelleri birlikte hareket etmeyi bilen grup ve kolektiflerin aşabileceği aşıkâr.

Paylaşma ve dayanışma biz insanları manevi olarak zenginleştirdiği gibi problemleri çözebilmemizi de sağlıyor. Yeni pratikler, fikirler ve çözümler sağlamak birlikte çok daha kolay. Bu dayanışma sonucunda Açık Stüdyo Günleri'ndeki gönüllü arkadaşlarımızla yıllar içerisinde bir aile oluyoruz ve dostluklarımız baki kaldığı için anlamlı değerler üretiyoruz.

Sen ve ASG ekibi Açık Stüdyo Günleri haricinde nelerle meşgulsünüz?

Ben Viyana ve İstanbul'da yaşıyorum ve görsel sanatlar üzerine tam zamanlı olarak çalışıyorum. Resim, fanzin, video, müzik ve enstelasyon gibi birden çok alanda üretim yapıyorum. Aynı zamanda küratör ve bağımsız bir yayıncı (Heyt be! Fanzin) olarak da faaliyet gösteriyorum. Viyana'da Fanzineist Vienna Art Book Zine Fair ve İstanbul'da Açık Stüdyo Günleri'nin direktörlüğünü yapıyorum.

Açık Stüdyo Günleri'ne bir ay veya 15 gün kala eklemlenen bir gönüllü ekibimiz oluyor. Gönüllü ekibindeki isimler değişken olabiliyor. Bu duruma istisna olabilecek tek bir kişi var o da tasarımı ve grafik desteği sağlayan Sedef Karakaş. Kendisi 6 seneden beri ASG haritalarını tasarlıyor ve bir reklam ajansında sanat direktörü olarak çalışıyor. ASG'nin kuruluşunda yer alan ve sonraki 2 sene boyunca aktif olarak çalışmış olan Juliane'nin Viyana'da bir çağdaş sanat müzesinde sergi yöneticisi olarak çalıştığını söylemişim. Geçtiğimiz 5 sene boyunca ASG kapsamında gönüllü olarak yer almış Emre Akaltın ise şu anda Arter'de çalışıyor. Şu an ki aktif gönüllülerimiz arasında ise kültür yönetimi üzerine master çalışması gerçekleştiren öğrenciler, *free lance* fotoğrafçı, *videographer*, sanatçı ve yazarlar var. Bu sene gönüllü ekibimizde yer alan isimlere de şimdiden teşekkürlerimi sunuyorum.

Gelecek için aklında neler var?

Son dönemde 2021 yılında gerçekleştirmeyi planladığım kişisel sergim için resim, çizim, video ve fanzinler üretiyorum. Şimdilik Açık Stüdyo Günleri ile ilgili organizasyona odaklanmam sebebiyle bu çalışmalarına zorunlu bir ara verdim.

Pandemi sebebiyle maalesef zor zamanlar geçiyor, tüm plan ve projelerimizi erteliyor veya iptal ediyoruz. Bu açıdan Viyana'daki organizasyonum *Fanzineist Vienna Art Book & Zine Fair*'ı farklı bir formda gerçekleştirmenin olasılıkları üzerine bazı arkadaşlarımla fikir alışverişi yapıyorum. Bunun dışında katılmayı planladığım Yunanistan, Avusturya, İtalya, Almanya, Macaristan ve Türkiye'de 10'dan fazla sanat kitabı ve fanzin fuarı yine pandemi sebebiyle iptal edildi. Eğer durumlar normale dönerse yurtdışında fuarlara katılmayı planlıyorum ama durum pek iç açıcı değil, sınırlar ötesi sergi ve etkinliklerin bürokratik engel ve kapalı sınırlarla karşılaşma olasılığı çok yüksek.

Bunun dışında Şubat-Mart 2020'de Viyana'da küratörlüğünü yaptığım *Zine Matters: Self Publishing From Prague to Vienna* sergisini Aralık 2020'de gerçekleşmesi planlanan *Phasebook Prague Art Book & Zine Fair*'e taşıma düşüncesindeyim. Bu sene aynı zamanda projemiz Heyt be! Fanzin'in 10. senesi, bu açıdan son 10 yılı yad eden bir sergi veya özel bir gece organize etmeyi istiyoruz.

Solda: Meryem Güldurdak
Sağda: Deniz Beşer, Fotoğraf: Oktay Ağca

Son olarak, bu sene Açık Stüdyo Günleri'nde ziyaretçiyi neler bekliyor?

Bu sene 2-4 Ekim tarihlerinde gerekli hijyen tedbirlerini alıp ziyaretçilerimizle buluşacağız. Geçtiğimiz senelere göre ziyaretçi sayısında farklılık olabileceğini tahmin ediyorum ama her şeye rağmen bu etkinliği bu sene de gerçekleştirmenin ve sanat ile ayakta durmanın önemli olduğuna inanıyorum.

Bu sene Açık Stüdyo Günleri 15 farklı bölgeden 39 sanat atölyesi ve 57 sanatçıya ev sahipliği yapacak. Bu bölgeler arasında Kadıköy, Beyoğlu, Cihangir, Gümüşsuyu, Galata, Karaköy, Tophane, Kurtuluş, Beşiktaş, Kasımpaşa, Hasköy, Bomonti, Nişantaşı, Burgazada ve Büyükdada yer alıyor. Ziyaretçiler, resim, heykel, seramik, fotoğraf, yerleştirme, video ve performans gibi disiplinler üzerine çalışmalar gerçekleştiren görsel sanatçılar, sanatçı grupları ve bağımsız sanat alanları ile karşılaşacaklar.

Açık Stüdyo Günleri'ne dair güncellemelerden haberdar olmak için [Facebook'taki etkinlik sayfasını](#) takip edebilirsiniz. Ayrıca sanatçı ev ve atölye adreslerini 25 Eylül'den itibaren İstanbul'un çeşitli noktalarına dağıtılacak haritalardan öğrenebilir, haritaların dijital versiyonlarını www.openstudiodays.com üzerinden indirebilir, [Google Maps](#)'de görüntüleyebilirsiniz.

Bu sene yer alan sanatçı ve bağımsız sanat alanları;

Sergül Acar
Bengü Şener&Cansu Akdeniz
Nilden Aksoy, Ersin Aldemir
Ayla Ay
Sedef Karakaş&Deniz Beşer
Nazlı Büberoğlu
Elif İlke Bultan
Münira Merve Çelik
Lerna Babikyan&Mudita Dans
Uğur Demirci&Serkan Efe&İşıl Zeynep Demir&Alaca Katarsis
Robin Edwards
İris Ergül
Büşra Gezer
Sedat Gösterikli
Barış Gülen
Gonca Gümüşayak
Gül Aslan&Yekta Yavuz&Arda Güneş
Mehmet Resul Kaçar
Karis Deniz Kara
Ayşe Kıran

Gonca Gümüşayak
Gül Aslan&Yekta Yavuz&Arda Güneş
Mehmet Resul Kaçar
Karis Deniz Kara
Ayşe Kıran
Pırl Kurbetçi
Yakup Kuyucu
Romina Meriç
Mihriban Mirap
SÜPER NORMAL (Özge Çelebi & Edizalp Akın)
Asuman Aktiy Özdemir
Tuğba Öztan
Fikret Parlak
Cihat Hıdır&Gülşah Özbek&Ömer Aydın&Küratör: Mehmet Lütfi Şen
Betül Sertkaya
Gözde Mimiko Türkkan&SyncSociety&SYNChouse
Ayşe Tesson
Arda Çetiç&Barış Akbay&İnci Asal&Özgür Kalender&Metin Toplu
Meryem Güldurdak&Şehlem Kaçar&Dilara Kızıldağ&Hülya Üçpınar
Candan Umur
Yeşim Uzunöz
Eli Bensusan&E S Kibele Yarman
Esra Yılmaz